

RECENZJA

dorobku artystycznego oraz dydaktycznego Pana dr. **Piotra Zaporowicza**

przygotowana w związku z Uchwałą Nr 3/DSPiKDS/2024 Rady Dyscypliny Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 stycznia 2024 roku, dotyczącą powołania komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki dr. Piotrowi Zaporowiczowi.

RECENZJA

Do zlecenia została dołączona dokumentacja złożona przez Habilitanta:

1. Wniosek przewodni;
2. Dane wnioskodawcy;
3. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora;
4. Autoreferat (Horyzont życia, Spójność dogmatyczna w przedstawieniach abstrakcyjnych, Horyzont śmierci - o video art, Medium i wypowiedź artystyczna, Działalność dydaktyczna, organizacyjna, Działalność poza uczelnią);
5. Twórczość (Malarstwo, Malarstwo Materii, Kolaże – Pleksi, Kolaże – Grafika, Video Art, Wernisaż, Wystawa, Wystawy Indywidualne, Wystawy Zbiorowe).

Dane Habilitanta

Studia na kierunku malarstwo Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. (od I roku studiów w pracowni malarstwa sztalugowego prof. Jana Pręgowskiego).

Dyplom magistra sztuki w pracowni prof. Jana Pręgowskiego w 2006 roku. Od 2006 roku na stanowisku asystenta w ówczesnym Zakładzie Malarstwa w pracowni prof. Piotra Klugowskiego na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Stopień doktora sztuki z wyróżnieniem w 2014 roku. Od 2018 roku zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Malarstwa.

Działalność poza uczelnią

2010-2018 - zajęcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, fizycznie i psychicznie odbywające się w Centrum Kultury Katolickiej „Wiatrak” w Bydgoszczy (współpraca z Magdą Mrozińską).

Zajęcia plastyczne dla więźniów - współpraca z bydgoskim oddziałem „Bractwa Więziennego Samarytania”, dwukrotne poprowadzenie warsztatów dla osadzonych w fordońskim więzieniu oraz w Areszcie Śledczym w Bydgoszczy i Zakładzie Karnym w Koronowie. Także kilkakrotny udział w ocenie prac plastycznych w ogólnopolskich konkursach skierowanych do więźniów.

Współpraca na polu dydaktycznym z kompozytorem Marcinem Gumiełą, wykładowcą Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (prezentacją własnej twórczości oraz oprawą graficzną Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej pt. „Muzyka Nowa” w Bydgoszczy).

Od roku 2022 członek Podkomisji ds. Architektury i Sztuki Sakralnej Diecezji Bydgoskiej pod przewodnictwem ks. bp. Krzysztofa Włodarczyka.

Wystawy indywidualne w latach 2014 - 2022

- 1) „Między światłem a ciemnością” Galeria XXI, Warszawa, 2014
- 2) „Misterium Mundi” BWA Bydgoszcz, 2016 r.
- 3) „Lux sum Mundi” „Stara Synagoga”, Bydgoszcz, 2016 r.

- 4) "Creatio ex nihilo" w ramach „Projekt Pentapolis III” Galeria „ALTE FEUERVACHE”, Niemcy, Getynga, 2018 r.
- 5) Wystawa indywidualna podczas „VII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej NOWA MUZYKA 2019” Filharmonia Pomorska, Bydgoszcz, 2019 r.
- 6) „Lux horizon vitae et mortis” Galeria „Suszarnia”, Centrum Kultury „BrowarB” Włocławek, 2022 r.

Zawartą w spisie poniższą wystawę: „Projekt Pentapolis I” (Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu, 2017 r.), uznaną przez Pana dr Piotra Zaporowicza za indywidualną, znajdujemy jako projekt stworzony przez pięciu artystów-wykładowców Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Justyna Grzebieniowska, Iwona Szpak-Pawłowska, Anna Wysocka, Anna Wójcicka, Piotr Zaporowicz). Autor opracowania nie załącza dokumentacji fotograficznej z wystawy, stąd trudno zweryfikować czy zaliczyć ją należy do indywidualnych czy zbiorowych.

Wystawy zbiorowe w latach 2014 - 2023

- 1) „Międzynarodowe Biennale Pasteli” Trenczyńskie Centrum Kultury Trenczyn, Słowacja 2014r.
- 2) „Międzynarodowe Biennale Pasteli” Lwowska Narodowa Galeria Sztuki im Borysa Woźnickiego, Lwów, Ukraina, 2014 r.
- 3) „Międzynarodowy Salon Video” Narodowe Centrum Sztuki Cyfrowej w Anglii. Derbyshire, Wielka Brytania, 2015 r.
- 4) „Międzynarodowy Salon Video - Experimentation with video using physical and non physical space” Istanbuł, Turcja, 2016 r.
- 5) „Ars - Principia” Akademicka Przestrzeń Sztuki – Collegium Humanisticum, Toruń, 2015 r.
- 6) „Międzynarodowy Salon Video” BWA Bydgoszcz, 2016r.
- 7) „13 The International Biennial of Miniature Art” Kulturni Centar Gornji Milanovac, SERBIA, 2016r.
- 8) „Aktuelle Werke von Professoren und Dozenten der Kunstakademie” Galeria Art Supplement oraz Max-Planck Instytut, Getynga, NIEMCY, 2016 r.
- 9) Wystawa p.t: „10 Triennale małych form malarskich” Wozownia, Toruń 2016 r.
- 10) Wystawa p.t: „Projekt 966 - Jubileusz Narodowy – Sztuka Polska” Muzeum Uniwersyteckim w Toruniu, 2016r. / Zespół Pałacowo-Parkowym Lubostroń w Lubostroniu, 2016 r. / CKiS Wieży Ciśnień w Koninie, 2016 r. / Centrum Kultury we Włocławku, 2016 r.
- 11) Wystawa p.t: „POLYGONUM 4” Galeria Miejska BWA w Bydgoszczy, 2016 r.
- 12) Międzynarodowa wystawa p.t: „Detal - piękno niedostrzegane” Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, 2016r.
- 13) „UWARUNKOWANIA TOŻSAMOŚCI ARTYSTYCZNEJ” CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ w Toruniu, 2016 r.
- 14) „Raport 2015” CSW Toruń, 2016 r.
- 15) „LOOK EAST” Galeria Akademii Sztuki i Designu w Charkowie, Ukraina 2017 r.
- 16) OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA W BWA W BYDGOSZCZY p.t: „VANITAS” 2017 „2017 - Rok rzeki Wisły” Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy 2017 r.
- 17) „Projekt PENTAPOLIS” MUZEUM NARODOWE, GALERIA BAŁKAŃSKIE MOSTY; KRAGUJEVAC, SERBIA, 2017 r, „7 MIĘDZYNARODOWE BIENALE PASTELI” Nowy Sącz, BWA SOKÓŁ, 2019 r.
- 18) „Inspiracje” MCK, Galeria“ Arthol”, Bydgoszcz, 2019 r.
- 19) Międzynarodowa wystawa „Znaki Apokalipsy” CSW „Znaki Czasu”, Toruń, 2020 r.
- 20) Ogólnopolska wystawa „4 x 10. Sztuka wokół nas” Płocka Galeria Sztuki, 2021 r.
- 21) Ogólnopolska wystawa sztuki współczesnej p.t: „Pater Patriae”; 2022 – 2023 r.
- 22) Muzeum Diecezjalne we Włocławku, 2022 r.
- 23) Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu - Akademia Lubańskiego, 2022 r.
- 24) Muzeum Diecezjalne w Pelplinie, 2022 r.
- 25) Muzeum Diecezjalne w Rzeszowie, 2022 r.
- 26) Muzeum Archidiecezjalne w Krakowie, 2023 r.
- 27) Galeria BWA i UP w Pile, 2023 r.

- 28) Klasztor OO. Dominikanów w Lublinie, 2023 r.
- 29) Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, 2023 r.
- 30) Sokołowski Ośrodek Kultury, 2023 r.
- 31) Klasztor oo. Paulinów na Jasnej Górze, 2023r.
- 32) Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego w Warszawie, 2023 r .
- 33) Muzeum Diecezjalne w Toruniu, 2023 r.

Od momentu uzyskania stopnia naukowego doktora sztuki Habilitant zorganizował 7 wystaw indywidualnych (w tym jedną w za granicami kraju) oraz brał udział w 33 wystawach zbiorowych (w tym 7 zagranicznych).

Ocena działalności dydaktycznej

Od 2006 roku, jako asystent w Pracowni Malarstwa Sztalugowego prowadzonej przez prof. Piotra Klugowskiego w ówczesnym Zakładzie Malarstwa Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, Pan dr Piotr Zaporowicz współprowadził ćwiczenia z malarstwa sztalugowego dla studentów od II do IV roku specjalności głównej i uzupełniającej oraz zajęcia z rysunku dla studentów II i III roku malarstwa wraz z dr hab. Krzysztofem Pitulą, prof. UMK. Po uzyskaniu stopnia doktora, w 2014 roku, zaczął samodzielnie prowadzić zajęcia z malarstwa dla studentów II i III roku na kierunku grafika, a od roku 2017 zajęcia dla studentów nowo powstałego kierunku architektury wnętrz. Od 2021 r. pełni funkcję promotora dyplomów głównych i uzupełniających na kierunku malarstwo, od 2015 roku sporządził 13 recenzji dyplomów artystycznych ze specjalności głównej i uzupełniającej na kierunku malarstwo.

Habilitant deklaruje, iż jego postawa dydaktyczna koncentruje się na indywidualnym podejściu do każdego studenta. Niestety w przedstawionym do oceny materiale nie znajdujemy dokumentacji graficznej prac studenckich, realizowanych „pod opieką” Pana dr Piotra Zaporowicza, co nie ułatwia weryfikacji dorobku podopiecznych. Ponadto w opisie aktywności związanej z dydaktyką (21 wierszy) brakuje uściślenia danych, np.: prezentacji programów semestralnych, tematów realizowanych przez studentów, zagadnień poruszanych w trakcie zajęć, itp. Nie sposób, po zapoznaniu się z rozdziałem zatytułowanym: „Działalność dydaktyczna, organizacyjna” sporządzić rzetelną, rzeczową opinię, mogącą stanowić podstawę do oceny działalności dydaktycznej Habilitanta.

Ocena działalności organizacyjnej / Pełnione funkcje

Od 2010 do 2020 roku sporządza plany zajęć;

Od 2018 jest członkiem Rady Programowej Kierunku;

Od 2012 do 2016 roku senator Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z ramienia Wydziału Sztuk Pięknych;

W latach 2013-2020 pełnił funkcję Sekretarza Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej;

W latach 2016-2020 pełnił funkcję skarbnika „Stowarzyszenia Przyjaciół Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu”;

Od 2016 do 2019 zajmuje stanowisko pełnomocnika do spraw promocji Wydziału Sztuk Pięknych;

Od roku 2017 członek grupy artystycznej „Pentapolis”, założonej przez pięciu artystów, pedagogów Katedry Malarstwa WSP UMK w Toruniu (prezentacja własnej twórczości oraz promocja kierunku malarstwo i WSP UMK - dwie wystawy międzynarodowe oraz cztery krajowe).

Od 2018 roku członek Rady Programowej Kierunku.

Ocena działalności artystycznej Pana dr Piotra Zaporowicza

Wskazanie osiągnięć o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Tytuły wskazanych osiągnięć artystycznych:

60 prac plastycznych (dwa cykle malarskie zatytułowane: „De Trynitate” i „Creatio ex nihilo”), 11 prac video-art i animacje poklatkowe oraz 16 prac graficznych.

„Sztuka, w moim skromnym przekonaniu, posiada siłę wykraczania poza zmysły i może powodować u odbiorcy, jak i u twórcy, stan napięcia i energii” [Zaporowicz 2023: 10].

Podczas wystawy habilitacyjnej Pan dr Piotr Zaporowicz zaprezentował 60 prac plastycznych, wiążących się z upublicznieniem dwóch cykli malarskich zatytułowanych: „De Trynitate” i „Creatio ex nihilo” oraz video-artów i animacji po klatkowych. Założonym celem Habilitanta było zwrócenie uwagi na spójność plastycznych rozwiązań, stanowiących istotę rozstrzygnięć artystycznych, obecnych w twórczości od okresu studiów do dziś. Jak sam Autor wypowiada się o swoich działaniach artystycznych: „odbywają się w duchu malarstwa abstrakcyjnego – w oparciu o inspirację kulturą judeochrześcijańską, która w komplementarny sposób daje odpowiedź na moje egzystencjalne pytania” [Zaporowicz 2023: 34].

Wskazany cykl prac obejmuje obrazy sprzed uzyskania stopnia naukowego doktora, z czego jeden obrazów, pt. „De Trynitate III, I”, to praca dyplomowa powstała w roku 2006.

Pan dr Piotr Zaporowicz podkreśla wagę działania w sposób cykliczny, pozwalający na systematyzowanie powstających obrazów. Wydaje się to być naturalnym zjawiskiem, w przypadku gdy realizujemy wybrany temat i poszukujemy wskazówek oraz odpowiedzi mających pozwolić nam na jak najszerze podejmowanie problemu. To naturalnie płynące konsekwencje z każdego procesu twórczego realizowanego w sposób logiczny, przemyślany, wielopłaszczyznowy. To zmaganie się z materią rzeczywistą i wyobrażoną, to próby wykraczania często poza własne ramy czy standardy. To naturalny proces rozwoju artystycznej osobowości. Trudno jednakże zrozumieć owe założenia, gdyż zaraz za deklaracją poszanowania i potrzeby działania cyklicznego sam Habilitant mówi o sobie: „Moje działanie twórcze wokół całości cyklu, czy projektu artystycznego, podporządkowuję pod spontaniczne natchnienie chwili, momentu dostrzeżenia czy pojawienia się fragmentarycznego materiału wraz z całym jego bogactwem – nowej jakości plastycznej, którą mogę wkomponować w budowę przestrzeni powstającego obrazu” [Zaporowicz 2023: 34]. Jest to oczywiście zjawisko w kreacji artystycznej i nie oddzielałabym myślenia przeglądowego od właściwych w procesach twórczych aktów naturalnej, autorskiej wrażliwości, intuicji, interpretacji, spontanicznego podejmowania decyzji czy ryzyka.

Prace wielowarstwowe, kolażowe Pana dr Piotra Zaporowicza to kompozycje budowane pomiędzy warstwami pleksi, których składowymi były: klisze rentgenowskie, rysunki wykonane na kalce technicznej, podklejane folie oraz nałożone warstwy „szlag metalu” stanowiące rodzaj lustra montowanego na spodniej płaszczyźnie płytki. Komponenty zestawione w ten właśnie sposób miały odbijać światło, wzmacniając iluzję trójwymiarowości. Obrazy były odpowiedzią na zaproponowany temat przewodni wystawy („Przestrzeń”) w toruńskim „Domu Muz” w ramach projektu „Pentapolis”. Wykorzystanie przezroczystych płyt pleksi stanowiło po części reakcję na odgradzanie, dzielenie towarzyszące nam w czasie pandemii SARS Cov2. Prezentowane w zamknięciach prace wydają się być dobitnym nawiązaniem do trudnego okresu pandemii, w trakcie której szukaliśmy schronienia, bezpiecznego miejsca, izolacji. Przywołują skojarzenia z autonomicznymi mikro światami mającymi zapewnić podstawowe warunki do życia. Wykorzystanie różnorodnych środków wyrazu może nawiązywać do odmienności każdej czy każdego z nas, podkreślając odmienne potrzeby oraz stany emocjonalne.

Kolejny cykl zatytułowany „Creatio ex nihilo II” oparty został na czynnikach determinujących dwa źródła światła. W zamierzeniu Habilitanta miało to służyć pełnej ekspozycji obiektów w koncepcji nawiązującej do koncepcji witraży. Przyrównywanie prac do instalacji przestrzennych artystki Tamary Berdowskiej wydaje się być odległym, choć Autor oczywiście ma prawo i przestrzeń do interpretacji w sposób subiektywny. Sam zresztą zauważa, że jego obiekty są w „zdecydowanie w mniejszej skali i założeniu tematycznym odmiennymi”.

Przedstawione do oceny zostały także prace cyfrowe wykonane przy użyciu programu graficznego Photoshop, jak i kompozycje bazujące na wydrukowanych podkładach a złożone z różnorodnych elementów: klisz rentgenowskich, dekoracyjnych folii samoprzylepnych, kalek technicznych.

W większości realizacji widoczne jest budowanie napięcia poprzez poziome odbicie obrazu, wprowadzenie podziału polegającego na wykorzystaniu mocnych linii oraz miękkich przejść tonalnych. Powtarzalność zabiegów i ten sam środek wyrazu artystycznego nie scala jednak prezentowanych prac w cykl. Pozostają one odrębnymi dziełami, które przypisać można do wielu zagadnień tematycznych. Nieco odrębnym nurtem aktywności Pana dr Piotra Zaporowicza są działania w obrębie video-artu oraz animacji poklatkowych. Uczestniczył On w wydarzeniach artystycznych rozgrywających się poza

obrębem Polski, m.in. w międzynarodowym projekcie pt. „Ruarality Video Salon”, odbywającym się w Level Centre w Derbyshire w Wielkiej Brytanii oraz w Stambule w Turcji (kierownikiem przedsięwzięcia był brytyjski artysta Tim Haynes), zorganizował indywidualną wystawę w „Galerii XXI” w Warszawie pod opieką kuratora Jerzego Brukwickiego.

Na wystawie habilitacyjnej Pana dr Piotra Zaporowicza zaprezentowanych zostało jedenaście prac video-artów oraz animacji w układzie chronologicznym. W pracach zatytułowanych „Emblematy” i „Dance Macabre”, jak deklaruje: „postanowił zachować kompozycję otwartą z możliwością aktualizacji prac w oparciu o zdjęcia oraz filmy, tzw. flesze informacyjne, ukazujące dynamiczne procesy zachodzące we współczesnym świecie”, (...) realizując video-arty w konwencji „found footage”, łącząc fragmenty cudzych dzieł: obrazów, fotografii, nagrań video, np. fragmentów filmów, programów telewizyjnych czy nagrań archiwalnych” [Zaporowicz 2023: 28]. Efektem końcowym są przetworzone w nowe dzieła obrazy, które w założeniach autorskich stanowią nośnik świeżych treści i jakości wizualnych. I tu znów przytoczę cytaty Habilitanta: „Myślę, że warto ujawnić światu to, co stanowi przestrzeń eksperymentalną, marginalną, sentymentalną, nieoszlifowaną pod względem technicznym i technologicznym. Zapewne dzięki tym brakom mocniej uwydatnił się przekaz treści zawarty w moich pracach” [Zaporowicz 2023: 27]. Można uznać, że mamy do czynienia z postawą twórczą, bazującą na przypadku, wynikającą z ekscytacji chwilowym efektem, pochwałą, nagrodą: „Otrzymała nagroda zdecydowanie wpłynęła na decyzję, aby działania w obrębie video-artu oraz animacji po klatkowych wpisać do repertuaru moich artystycznych możliwości” [Zaporowicz 2023: 26]. Może to świadczyć o braku stabilności w działaniach, w realizacji siebie, jako człowieka zmierzającego w określonym, wytyczonym celu. W przypadku Pana dr Piotra Zaporowicza możemy także odnieść wrażenie, że przeskakuje z problemu na problem, wybierając ten kierunek, który najbardziej rokuje. Daleka to postawa od zgłębiania tematu, od wnikliwej deklaracji poszukiwania twórczego. Być może jednak to tylko oświadczenia powstałe w trakcie sporządzania dokumentacji habilitacyjnej...? Być może to tylko poza, mająca maskować tajemne a tylko Autorowi wiadome prawdy?

Spoglądając ogólnie na prezentowane przez Habilitanta dzieła nasuwają się pytania: czy wybrany format oraz regularny, diagonalny kształt nie ograniczają wypowiedzi artystycznej? Czy nie warto byłoby otworzyć się i wyjść poza z konsekwencją nakładane ramy, uwalniając gest, kolor, fakturę, kreując każdorazowo w swobodzie twórczej? W końcu: czy ta konsekwencja nie stanowi twardego uporu, będąc efektem postawy implikującej działania na siłę pretendujące do miana oryginalnych? Niezależnie od formatu podłoża służącego budowaniu dzieła, w pracach Habilitanta warto zwrócić uwagę na działania oparte na mocnych kontrastach między światłem i cieniem. Zabiegi te są próbą wywoływania zjawiskowości chwili, podkreślenia kompozycji, rytmu, dynamiki. Wykorzystanie pastelii olejnych, farb akrylowych, akrylowych czy temperowych i praca na płytach pilśniowych, również za pomocą wiertarki z końcówką do szlifowania powierzchni drewnianych, to środowisko, w którym przedmiotowe realizacje powstają. Trudno jednak ocenić faktyczny efekt, mając sposobność oceny dzieł wyłącznie w wersji cyfrowej. W tym kontekście zachodzi, dla zainteresowanych awansem naukowym, możliwość dopowiadania słowem, wzbogacania narracją opisową swoich wypowiedzi artystycznych. Niestety często następuje jednak przesyt treści nad obrazem i rzeczową możliwością weryfikacji „na żywo”. Spotykamy się wówczas z ekshibicjonizmem osobistych przeżyć, dotyczącym najgłębszych faz powstawania dzieł, co nie zawsze jest potrzebne, gdyż przesłania ciszę, która powinna towarzyszyć kontemplacji prezentowanych prac. W moim odczuciu Pan dr Piotr Zaporowicz znajduje się na pograniczu wspomnianej sytuacji, daje się ponieść wizualizowanym stanom emocjonalnym towarzyszącym aktywności twórczej. Wkraczanie w interpretację wyrażaną słowem pochłaniające znaczną część energii może prowadzić do zatarcia granic między tym, co wystarczające, a tym co nadmiarowe. W opracowaniu dotyczącym dzieła habilitacyjnego spotykamy się z ponad 30 stronami opisu pozbawionego bezpośredniego odniesienia do omawianych ilustracji, ich detali, szczegółów, itp., które, jak wynika z treści, stanowią dla Artysty istotę działania. Niestety nie jest to pomocne w ocenie, wręcz przeciwnie nadmierne skupienie na własnych emocjach, szczegółowe omawianie etapów powstawania dzieł, fascynacje indywidualnymi spotkaniami czy przeżyciami oddalają od kompleksowej merytoryki przedstawień artystycznych. Stanowi to niebezpieczeństwo zerwania ze szczerem

pojmowaniem przez samego Autora sensu sztuki i zmierzaniem w kierunku wypaczonego postrzegania jej przeznaczenia i celu tworzenia. Dowodem na ryzykowne odejście od odpowiedniego toru może być cytat habilitanta: „Podczas wernisażu, po przedstawieniu głównych założeń ideowych związanych z teologicznymi zawłościami i ich korelacjami w moich obrazach, jeden z uczestników wystawy podszedł do mnie i wyraził, iż dla niego cała moja twórczość niesie z sobą cechy rzeczywistości erotycznej, a nie teologicznej. Dzięki tak różnym interpretacjom moich prac, wiem, że maluję dobre obrazy!” [Zaporowicz 2023: 39].

Kolejnym elementem, zdaniem recenzentki budzącym wątpliwości, jest nadużywanie w wyznaczonym do oceny Autoreferacie cytowań z opinii i recenzji zewnętrznych na temat podejmowanych przez Habilitanta aktywności i realizacji. Wybór fragmentów opisów o zabarwieniu zdecydowanie pozytywnym, pochlebnym nie jest właściwy, a może być traktowany jako sugestia mająca nakierować na odpowiedni tok postrzegania twórczości Autora. Dodatkowo zabiegi te ewidentnie rozbijają ciąg myślowy, wybijają z budowanego toru oceny, dając pretekst do refleksji mówiącej, że Autor sam nie potrafi sporządzić rzetelnego i wiarygodnego opisu swojej postawy twórczej, zaprezentować swoich osiągnięć i dokonań na polu artystycznym, organizacyjnym i dydaktycznym.

Ewaluacja jakości i poziomu prac to przecież rola recenzentów, a przekonanie o własnej wartości, wyrażanie pochlebnych opinii o swoim dorobku, pozycjonowanie siebie na pożądanym miejscu, świadczą tylko o braku dystansu do swojej osoby i kreowanych prac. Proponowałabym zająć skromniejszą pozycję, nie emanować egzaltacją oraz wysokim mniemaniem o sobie i przyjąć krytyczną, konstruktywną postawę względem podejmowanych aktywności i pojawiających się efektów. Być może byłaby wówczas większa szansa, aby pozbyć się z ograniczeń związanych z wyborem powtarzających się kształtów i spojrzeć szerzej na problemy nas otaczające.

KONKLUZJA

Po wnikliwej i dogłębnej analizie twórczości Pana dr Piotra Zaporowicza, na podstawie załączonej dokumentacji, po zapoznaniu się z Autoreferatem zawierającym opis osiągnięcia artystycznego, prezentującym sylwetkę artysty, stwierdzam, że trudno jednoznacznie ocenić przedmiotowy materiał. Habilitant dał się poznać, jako osoba bardzo pewna siebie i swoich działań, jednoznacznie brnąca w stronę, przez niego samego, uznaną za najlepszą. Tak mocne, przekonanie o własnej wartości, wzmacniane wybranymi przez siebie fragmentami aprobatywnych treści z katalogów wystaw, autorstwa innych recenzentów, kuratorów, artystów może okazać się zgubne, może spowalniać, a nawet hamować rozwój artystyczny, co nie jest wskazane w wypadku, gdy Zainteresowany ubiega się o kolejny stopień naukowy wiążący się niechybnie z pracą dla zewnętrznego odbiorcy i w kontekście innych, w tym młodych ludzi, wkraczających na drogi indywidualnego rozwoju artystycznego. Co ważne, w załączonej dokumentacji nie znajdujemy egzemplifikacji ilustracyjnej związanej z dydaktyką i efektami podopiecznych, co mogłoby poszerzyć obraz pozwalający na zapoznanie się z działaniami Pana dr Piotra Zaporowicza na niwie edukacji. Za niepełną należy również uznać część opracowania dotyczącą aktywności artystycznej. Fotograficzne udokumentowanie wystaw indywidualnych i zbiorowych obejmuje tylko trzy wydarzenia: „Creatio ex nihilo”, Galeria Alte Fauerwache 2, Getynga, Niemcy, 2018, „Misterium Mundi”, BWA, Bydgoszcz, 2016, „Lux horizon vitae et mortis”, z czego ostatnia z wymienionych jest wyróżnionym wydarzeniem związanym z postępowaniem awansowym. Pozostałe materiały, dotyczące działalności artystycznej, to wyłącznie pojedyncze katalogi, zaproszenia, foldery i inne publikacje, które nie mogą stanowić pełnego potwierdzenia omawianych wydarzeń.

Odnosząc się do przesłanek, którymi recenzent winien kierować się przy sporządzaniu opinii, uznać można, że dwie pierwsze (legitymowanie się przez osobę ubiegającą się o ten awans naukowy stopniem doktora oraz posiadanie osiągnięć naukowych lub artystycznych, uzyskanych po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiących znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej) zostały spełnione. W kontekście trzeciej przesłanki, dotyczącej istotnej aktywności naukowej lub artystycznej, aktywności związanej z publikacją dzieł artystycznych (wystawy indywidualne i udział w wystawach zbiorowych, działalność poza uczelnią) w skromnym stopniu zostały przedstawione. Pozostałe informacje w tym zakresie wymagałyby uzupełnienia.

Reasumując, zawarte w Autoreferacie i poddane ocenie dzieła, mimo nieco pretensjonalnego i powtarzalnego formatu, stanowią przyczynek do dyskusji na temat dużej wartości obszaru sztuki, którą reprezentuje Habilitant. Zważywszy na stosowane komponenty, bogatą kolorystykę, wykorzystanie różnorodnych środków wyrazu artystycznego, widoczny gest malarski, odwagę w podejmowaniu tematyki z jaką mieliśmy okazję zapoznać się w prezentacjach video art., zgodzić się można z tym, że mamy do czynienia z postawą konsekwentną, zdobywającą doświadczenie na wielu płaszczyznach, poszukującą ciągle nowych rozwiązań. Osiągnięcia artystyczne, w wyrazie i charakterze, świadczą o intuicji oraz pewnej płynności w posługiwaniu się językiem sztuki, a widoczna w sposobie pracy energia, czy wręcz zapominanie się w podążaniu w obranym kierunku, może dawać przyczynek do wzmocnienia przekazu i uwiarygodnienia stanowiska aktywnej eksploracji oraz podejmowania prób przełożenia własnych refleksji, obserwacji i doświadczeń na indywidualny język wyrazu artystycznego. Mogą one być także powodem do naśladowania dla adeptów, w przyszłości realizujących się w obszarze sztuk plastycznych. Można przyjąć, że w tym obszarze, stanowią autorski wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki w zakresie dziedziny sztuki.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę prezentowany dorobek, stwierdzam, że przedstawione osiągnięcia Pana dr Piotra Zaporowicza spełniają wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.), stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

Katarzyna Słuchocka